

2014

IZVJEŠTAJ SA FINANSIJSKIH TRŽIŠTA

Period od 17.5.-31.5.2014

Kratak pregled dešavanja sa finasijskih tržišta praćen dešavanjima na tržištu valuta, metala i tržišta kapitala sa osnovni kamatnim stopama vodećih svjetskih zemalja

- EVROPSKO TRŽIŠTE
- AMERIČKO TRŽIŠTE
- AZIJSKO TRŽIŠTE
- ZLATO
- NAFTA
- BERZANSKI INDEKSI
- EKONOMSKI KALENDAR
- PREGLED KAMATNIH STOPA

1.1. Evropsko tržište

- *BoE jednoglasnom odlukom zadržala kamatnu stopu nepromijenjenu*
- *Rast inflacije u VB*
- *Rast privrede u prvom kvartalu*
- *ECB najavila spremnost dodatnog stimulisanja privrede*

Članovi odbora Centralne banke Engleske (BoE) su jednoglasno donijeli odluku za zadržavanje kamatne stope od 0,5%, ali su pojedini članovi već signalizirali da bi mogli već u narednim mjesecima glasati za povećanje iste, navodi se u protokolu sa posljednjeg sastanka BoE. Inflacija je u aprilu u Velikoj Britaniji rasla iznad očekivanja i u poređenju sa prošlom godinom zabilježen je rast opšteg nivoa cijena od 1,8% dok je u poređenju sa prethodnim mjesecom rast iznosio 0,4%. Stopa inflacije u VB se ovim rastom u aprilu približila ciljanoj stopi BoE od 2% ali se očekuje da će trenutna kamatna stopa BoE ostati još neki period na istom nivou zbog nedovoljnog rasta plata u VB kao i da bi se inflacija stabilizovala na željenom nivou.

Privreda Velike Britanije je početkom godine uvećana najviše zahvaljući ličnoj potrošnji. Prema preliminarnim podacima, privreda je u prvom kvartalu uvećana za 0,8% u odnosu na prethodni kvartal što je peti kvartalni rast zaredom dok je na godišnjem nivou rast iznosio 3,1%. Investicije su u navedenom periodu rasle ispod očekivanja dok je izvoz i uvoz smanjen za 1% u odnosu na prethodni period. BoE ove godine očekuje rast privrede od 3,4% što bi bio i najveći rast među industrijsko najrazvijenim zemljama. Predsjednik BoE Mark Carney je izjavio kako nedavno naduvavanje cijena na tržištu nekretnina vidi kao najveću prijetnju trenutnom rastu privrede te će vjerovatno biti i glavna tema na sljedećem sastanku čelnika BoE u junu.

Mario Draghi u svom govoru u Portugalu ponovio da je ECB spremna da djeluje u narednom periodu. Draghi očekuje da će se inflacija polako ponovo približavati ciljanoj inflaciji od 2% ali bi zbog sporosti iste moglo biti opravdavajuće preduzeti određene korake dodatnog stimulisanja privrede. Zbog trajne niske inflacije i nešto slabije inflatorne prognoze očekuje se da će ECB već početkom juna da dodatno stimuliše privredu najvjerovatnije novim smanjenjem referentne kamatne stope sa 0,25% na 0,15% i uvođenjem negativne kamate od 0,10% na depozite komercijalnim bankama.

1.2 Američko tržište

- *Američki dolar među natraženijim valutama*
- *FED ne žuri sa povećanjem kamata*
- *Optimističan stav u vezi oporavka privrede, ali prva kvartalna kontrakcija od 2011. godine*
- *Stabilna vrijednost CAD*

Američki dolar je ostao jedna od najtraženijih valuta na tržištu u drugoj polovini maja, posebno nakon podataka koji pokazuju da se privreda polako oporavlja od posljedica hladne zime. Najveće dobitke USD je ostvario u odnosu na evro, koji je pod pritiskom najavljene akcije ECB. Berzanski indeksi su dostizali rekordne vrijednosti, dok su prinosi na obveznice zabilježili minimalnu vrijednost u posljednjih godinu dana, a sve kao posljedica povećanja povjerenja investitora u oporavak ekonomije SAD.

Izveštaj sa sastanka Federalnih Rezervi je pokazao da se neće žuriti sa postavljanjem roka povećanja kamatnih stopa, posebno ako se uzme u obzir slabo izdanje u prvom kvartalu. Evidentan je napredak na tržištu rada uz očekivanja daljeg pada stope nezaposlosti, dok je sporiji rast cijena i dalje problem za

ekonomiju. Stopa inflacije će najvjerojatnije ostati ispod ciljanog nivoa od 2% još nekoliko godina, što podrazumjeva uvođenje dodatnih mjera stabilizacije ekonomije nakon što se prestane sa programom otkupa obveznica.

Prema preliminarnim rezultatima za maj, proizvodana aktivnost u Državama je dostigla najveći nivo u posljednja 3 mjeseca, dok su podaci iz uslužnog sektora bili još bolji, gdje je postignut najbolji rezultat u posljednjih 26 mjeseci. Jedan od komponenti ekonomije koja je navjviše koči oporavak jeste tržište nekretnina. April je ipak pokazao da i ovaj sektor izlazi polako iz krize, ali i dalje nedovoljno brzim tempom. Ono što je najviše zabrinulo jeste kontrakcija privrede u prvom kvartalu od 1%, prva od 2011. godine, ali je navedeno prvenstveno bilo kao posljedica vremenskih uslova i sezonskih faktora. Pozitivan podatak je bio porast potrošnje iznad očekivanja, koja u suštini čini oko dvije trećine BDP.

Najveće dobitke u posmatranom izvještajnom periodu bilježio je kanadski dolar. Kao valuta koja je u posljednjih godinu dana bila jedna od najprodavaniji na tržištu, nedavni rast stope inflacije na 2%, pad broja nezaposlenih i stabilizacija monetarne politike Banke Kanade (BoC), je po svemu sudeći uticalo na promjenu stava investitora u vezi ove valute i tražnje za istom. Iako se predviđa perid jačanja CAD, rast bruto društvenog proizvoda nije potvrdio navedeno, pošto je privreda imala rast od samo 1.2% u prvom kvartalu tekuće u odnosu na rast od 2.7% u posljednjem kvartalu prethodne godine.

1.3. Azijsko tržište

- *Bolji kineski indeks PMI*
- *Lošiji podaci sa kineskog tržišta nekretnina*
- *Snažan rast japanskog BDP-a*
- *Upitan AAA- rejting Australije*

Kineska privreda je polako na putu oporavka nakon objave preliminarnih podataka o proizvodnoj aktivnosti. Indeks HSCB PMI je u maju porastao u odnosu na april i iznosi 49,7. Iako je povećanja industrijske aktivnosti, PMI indeks je i dalje ispod nivoa 50 koji je predstavlja granicu pada od granice rasta. Jačanje proizvodnje je posljedica rasta novih narudžbi industrijskih proizvoda te rasta izvoza. Deflacioni pritisak je takođe oslabljen te su povećane izvozne cijene kineske robe. Znači laganog oporavka kineske privrede polako se pojavljaju i oni su rezultat stimulativnih mjera kineske vlade i jeftinih izvora

finansiranja. Iako je privreda u fazi oporavka i dalje postoji rizik od pada privrede pogotovo zbog tržišta nekretnina koje je još uvijek u fazi slabljenja. Stopa direktnih stranih investicija je pala na 5% sa prošlomjesečnih 5,5%. Kineski juan je dostigao svoj 18-mjesečni minimum u odnosu na dolar nakon što su objavljeni podaci sa kineskog tržišta nekretnina.

Japanaska privreda je u maju dostigla najveći rast u posljednje dvije godine. Japanski bruto društveni proizvod je porastao za 1,5% u maju i sada je 5,9%. Rast od 1,5% niko od analitičara nije očekivao, predviđanja su bila da bi rast BDP-a trebao biti najviše do 1%. Iako je evidentan rast privrede, analitičari smatraju da bi u narednim mjesecima moglo doći do sporijeg rasta zbog uvođenja poreza na potrošnju i zbog slabijeg izvoza. Referentna kamatna stopa ostala je nepromjenjena i iznosi 0,1%. Iako su evidentni znaci oporavka japanske privrede, na sastanku odbora BoJ (Bank of Japan) odlučeno je da program QQE ostaje do daljnjeg sve dok se neostvari ciljani nivo inflacije od 2%.

Prema zapisniku koji je RBA (Reserve Bank of Australia) predstavila 20. maja 2014. godine, rečeno je da će referentna kamatna stopa ostati nepromjenjena duže vrijeme te da je evidentan rast australijske privrede. Investitori su značajno oprezniji nakon upozorenja agencije Standard & Poor's da je kreditni rejting Australije AAA- upitan ukoliko Australija ne uradi značajnije mjere u smanjenju budžeta. Prodaja nekretnina je u maju porasla na 2,9%. Nakon objave podataka o prodaji nekretnina, australijski dolar je blago ojačao u odnosu na evro i dolara.

2. KRETANJE VALUTNIH PAROVA U PERIODU OD 05.05-02.06.2014

EUR/USD

EUR/GBP

EUR/CHF

GBP/USD

USD/JPY

AUD/USD

2.1. Kretanje cijene zlata

Vrijednost zlata je u posljednja dva mjeseca varirala između 1.280 i 1.300 dolara za uncu da bi u samo nekoliko dana izgubila oko 4% na vrijednosti i dostigla cijenu od 1.250 dolara za uncu. Jedan od razloga pada vrijednosti zlata je smanjena potražnja od strane Kine dok se kao dodatni razlog navode pozitivni privredni podaci iz SAD što je uticalo na veća ulaganja u akcije i učinilo zlato, kao alternativnu investiciju, manje atraktivnim. U narednom periodu sa povećanjem potražnje od strane Kine i Indije očekuje ponovno vraćanje cijene zlata na nivo od oko 1.300 dolara za uncu.

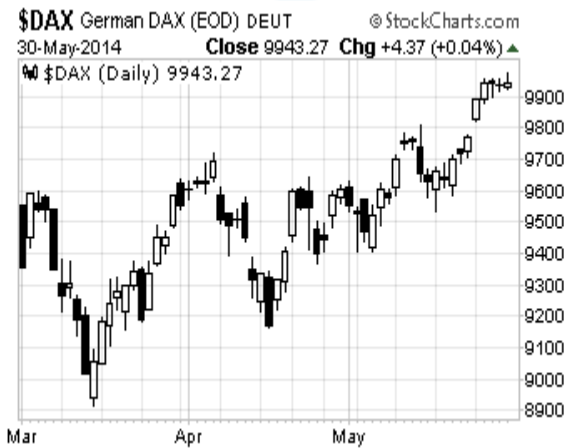
2.1. Kretanje cijene nafte

Cijene nafte su ostale relativno stabilne i u drugoj polovini mjeseca. Rast optimizma u vezi sa oporavkom privrede SAD kao i nemiri u Ukrajini i Libiji su održali vrijednost "crnog zlata". Na drugoj strani sve je veća zabrinutost u vezi druge ekonomije svijeta, koja iz mjeseca u mjesec bilježi sve lošije rezultate. Pad proizvodnje i prognoza privrednog rasta je sigurno uticao na smanjenu tražnju Kine za naftom, ali najavljene stimulatивne mjere vlade bi podstakle potrošnju i vjerovatno vrijednost ovog energenta.

2.3. Kretanje pojedinih berzanskih indeksa

DAX

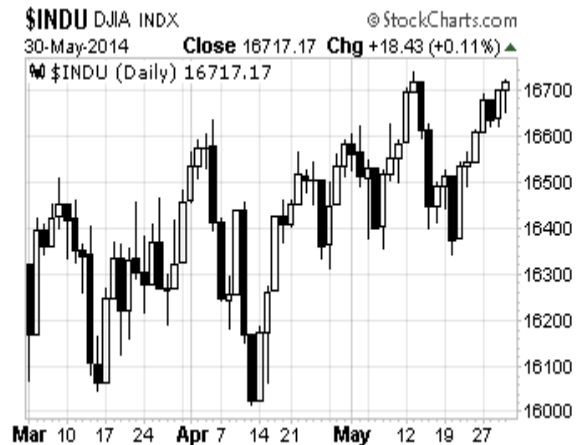
S&P500

Nikkei 225

DJIA

3. NAJAVA VAŽNIJIH EKONOMSKIH DEŠAVANJA

Datum	Vrijeme	Valuta	Ekonomski kalendar od 01.06. do 15.06.2014	Očekivanja	Prethodno
01.06.2014	03:00	CNY	NBS Manufacturing PMI (May)	50.8	50.4
02.06.2014	10:00	EUR	Markit Manufacturing PMI (May)	52.5	53.4
	10:30	GBP	Markit Manufacturing PMI (May)	57.0	57.3
	15:45	USD	Markit Manufacturing PMI (May)	55.5	55.4
03.06.2014	06:30	AUD	RBA Interest Rate Decision and Statement	2.5%	2.5%
	11:00	EUR	Consumer Price Index (YoY) (May)	0.7%	0.7%
	11:00	EUR	Unemployment Rate (Apr)	11.8%	11.8%
04.06.2014	10:00	EUR	Markit Services PMI (May)	53.5	53.1
	11:00	EUR	Gross Domestic Product s.a. (YoY) (Q1)	0.9%	0.5%
	15:00	CAD	BoC Interest Rate Decision and Statement	1.0%	1.0%
	15:45	USD	Markit Services PMI (May)	58.4	55.0
05.06.2014	03:45	CNY	HSBC China Services PMI (May)		51.4
	13:00	GBP	BoE Interest Rate Decision	0.5%	0.5%
	13:45	EUR	ECB Interest Rate Decision (Jun 5)	0.10%	0.25%
	14:30	EUR	ECB Monetary policy statement and press conference		
06.06.2014	09:15	CHF	Consumer Price Index (YoY) (May)	0.1%	0.0%
	14:30	USD	Nonfarm Payrolls (May)	215K	288K
	14:30	USD	Unemployment Rate (May)	6.3%	6.3%
	14:30	CAD	Unemployment Rate (May)	6.9%	6.9%
08.06.2014	03:00	CNY	Trade Balance (May)		\$18.45B
	03:30	CNY	Consumer Price Index (YoY) (May)		1.8%
09.06.2014	01:50	JPY	Gross Domestic Product (QoQ) (Q1)		0.2%
10.06.2014	03:30	AUD	Unemployment Rate s.a. (May)		5.8%
	16:00	GBP	NIESR GDP Estimate (3M) (May)		1.0%
11.06.2014	10:30	GBP	ILO Unemployment Rate (3M) (Apr)		6.8%
12.06.2014	14:30	USD	Retail Sales (MoM) (May)		0.1%
13.06.2014	05:00	JPY	BoJ Interest Rate Decision Statement		0.1%
	15:55	USD	Reuters/Michigan Consumer Sentiment Index (Jun)		81.9

4. PREGLED VAŽEĆIH KAMATNIH STOPA VODEĆIH SVJETSKIH ZEMALJA

Pregled referentnih stopa	Referentna kamatna stopa	Posljednja promjena	Datum promjene	Naredni sastanak
Evropska centralna banka	0,50%	-0,25%	02.05.2013	05.06.2014
Federalne rezerve SAD	0-0,25%	-0,75%	16.12.2008	18.06.2014
Banka Engleske	0,50%	-0,50%	05.03.2009	05.06.2014
Banka Kanade	1,00%	0,25%	08.10.2010	04.06.2014
Švajcarska nacionalna banka	0,00%	-0,25%	03.08.2011	19.06.2014
Banka Japana	0,10%	-0,20%	19.12.2008	13.06.2014
Banka za novčane rezerve Australije	2,50%	-0,25%	06.08.2013	01.07.2014